

ДО

Научното жури,

Утвърдено със Заповед №2947/18.12.2024 г. на Ректора на ЮЗУ

За присъждане на научната и образователна степен „доктор“

Професионално направление 3.6 Право - Гражданско и семейно право“

СТ А Н О В И Щ Е

от доц. д-р Емине Хасан Иляз – Център по юридически науки към БСУ
за дисертационния труд на **Роза Илкова Сотирова**
на тема **„Сключване и изпълнение на договора за международна продажба на стоки“** за получаване на образователна и научна степен „Доктор“ по научна специалност „Гражданско и семейно право“ (научно направление 3.6 Право)

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,

Настоящото становище е изготвено с оглед защитата на дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.6. „Право“ (Гражданско и семейно право) на Роза Илкова Сотирова, докторант в редовна форма на обучение в катедра „Гражданскоправни науки“ при Правно-историческия факултет на ЮЗУ.

Процедурата е започната на основание съответните текстове от Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав на Р България (ППЗРАДРБ) и Вътрешните правила за развитие на академичния състав на ЮЗУ „Неофит Рилски“, а така също и съгласно решение на ФС на Правно-историческия факултет (Протокол №12/12.12.2024 г.).

Процедурата се провежда при условията на пар. 40 от Преходните и Заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на ЗРАСРБ (ДВ, бр. 30/2018 г.) и е коректно спазена.

I. Информация за дисертанта

Роза Илкова Сотирова е завършила своето висше юридическо образование в Софийски университет „Свети Климент Охридски“. Работила е като юрисконсулт, а понастоящем е адвокат на свободна практика. Докторант Сотирова има публикации в различни правни издания по темата на дисертацията.

За целта на настоящето становище ще се подложи на анализ преди всичко дисертационния труд.

Докторант Роза Сотирова отговаря на минималните национални изисквания за придобиване на образователната и научна степен „доктор“, което е видно от приложената справка.

II. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представената дисертация е в общ обем от 183 (сто осемдесет и три) страници. Направени са 352 (триста петдесет и две) бележки под линия. Библиографията включва 164 заглавия, като 124 заглавия са на български и 40 – на чужди езици. Приложена е декларация за оригиналност. Дисертационният труд е организиран във Въвод; три глави и заключение, съдържа научни приноси и списък на използвана литература. Изложението във всяка глава е структурирано в параграфи, а последните – в точки и подточки. Авторефератът отразява основните научни и научно-приложни приноси.

Актуалността на изследването се основава на недостатъчното познаване разпоредбите на международноправна уредба на договора за международна продажба на стоки, което поражда затруднения при изпълнение задълженията на страните по договора за международна продажба на стоки, както липсата на източници в българската правна литература за Конвенцията на ООН за договорите за международна продажба на стоки.

Дисертационният труд представлява подробен анализ на спецификата по отношение сключване и изпълнение на договора за международна продажба на стоки. Предметът на изследването в представения дисертационен труд е ясно очертан от дисертантката още в увода. Самото изследване е задълбочено и се отличава с богатство на разглежданите хипотези. Изложението като цяло е правилно организирано като структура и отделните части са сравнително добре балансирани, езикът е разбираем и четивен.

В Глава първа се поставя на разглеждане правната същност на договора за международна продажба на стоки. Разгледани са разликите в търговската продажба според българското законодателство и международната търговска продажба. В основата на различието стои фактът, че в търговската продажба, регламентирана в Закона за задълженията и договорите, страните са български гражданско-правни субекти, докато при международната търговска продажба страните (контрагентите) по договора са най-малко двама, а в отделни случаи са повече, от различни държави, което довежда до необходимост стоката да преминава през граници на различни държави и произтичащите от това последици. На следващо място разлика има и в начина на плащане и във валутата, използвана за разплащане.

Направена е съпоставка между договора за търговска продажба на стоки и потребителския договор.

Обособени са задълженията, които имат страните съгласно закона за защита от дискриминация.

На следващо място е дадено примерно съдържание на договора, както и конкретизация на определени елементи от договора, които следва да бъдат разписани подробно за защита интересите на страните. Като например задълженията на всяка от страните по отношение на доставката и транспортирането на стоката.

Глава втора е посветена на сключването на договора за международна продажба на стоки – правна същност, национална и международноправна уредба. Акцентирано е върху всеки един от елементите от фактическия състав на договора - предмет и цена. Разгледана е същността на сключването на договора и принципите при сключването му. Обърнато е внимание на правния характер на преддоговорните отношения. Дадена е дефиниция според българското законодателство, уредено в Търговския закон, като според нея преддоговорните отношения предхождат сключването на договора, като в тях страните, осъществяващи международна търговия разменят информация, която да бъде

осъществена при сключване на договора. Разгледани са етапите на сключването на договора: предложение (оферта) и приемане (акцепт), както и необходимостта от добросъвестност при сключването на договора.

Направено е предложение *de lege ferenda* по отношение на определяне на сроковете за приемане на офертите, съобразено с бързопроменящия се свят и високите технологии, които от своя страна налагат динамика в търговските отношения.

В обобщение на глава втора на дисертационния труд са очертани основните елементи на договора за международна продажба на стоки - предмет и цена.

Глава трета се разглежда правната регламентация на изпълнението на договора. Параграф първи анализира същността на изпълнението на договора по отношение на основните задължения на продавача по изпълнение на договора, доставката на стоките и други допълнителни задължения. Акцентира се върху доставката на стоки.

В заключителната част по същество са обобщени основните изводи и тези на автора. Това е и систематизация на научните и научно-приложни резултати (изводи).

III. Положителни характеристики на представения труд

1. Изборът на темата е сполучлив преди всичко поради широкото използване и значение на проблематиката във връзка с международната продажба на стоки. Следва да се държи сметка, че проблематиката на прилагането на уредбата не винаги е съвсем подробна, а дори може да включва и противоречиви или поне неясни моменти.

2. Разработката разкрива познания на дисертанта в материята на гражданското право, а така също и на допирателни теми от областта на гражданското право изобщо – например облигационни.

3. Дисертантката е изследвала обстойно и подробно всички аспекти на този правен институт.

4. Като цяло работата е добре структурирана и балансирана (с някои изключения), обхванати са широк кръг от въпроси, а изложението е последователно и логично.

5. Дисертационният труд разкрива редица научни и научно приложни резултати, които могат да бъдат определени като приноси в развитието на правната наука у нас.

IV. Критични бележки и препоръки

Към дисертацията могат да бъдат направени следните критични бележки и препоръки, които не влияят на изцяло положителното впечатление от дисертационния труд.

4.1. Критични бележки

Като критични бележки мога да добавя липсата на цитирана съдебна практика – съдебни решения от българските съдилища свързани с международната продажба на стоки и както и съдебни решения постановени от чуждестранни съдилища.

4.2. Препоръки

Препоръката ми към докторанта е да продължи да изследва разглеждания в дисертационния труд проблем поради неговата теоретична и практическа значимост.

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

С оглед на изложеното се налага изводът, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Р България, на Правилника за прилагането на този закон и на специалните изисквания на Вътрешните правила за развитие на академичния състав на ЮЗУ „Неофит Рилски“.

Дисертационният труд съдържа научни резултати, които представляват оригинален принос в правната наука. Изразявам категоричната си оценка, че представеният за защита пред научно жури дисертационен труд на тема „Сключване и изпълнение на договора за международна продажба на стоки“ напълно отговаря на изискванията на чл.6, ал.3 от Закона за развитието на академичния състав в Р България и на чл.27, ал.2 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, поради което убедено предлагам да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор” по професионално направление 3.6. „Право” (Гражданско и семейно право).

11.02.2025 г., Бургас

Изготвил становището:.....
доц. д-р Емине Иляз

TO

The Scientific Jury,

Approved by Order №2947/18.12.2024 of the Rector of the South-West University

For the award of the scientific and educational degree "Doctor"

Professional field 3.6 Law - Civil and Family Law"

STATEMENT

by **Assoc. Prof. Dr. Emine Hasan Ilyaz** - Center of Legal Studies at BFU

on the dissertation of Roza Ilkova Sotirova

on "**Conclusion and Execution of the Contract for International Sale of Goods**" for obtaining the degree of Doctor of Education and Science in the scientific specialty "Civil and Family Law" (scientific field 3.6 Law)

DISTINGUISHED MEMBERS OF THE SCIENTIFIC JURY,

This opinion has been prepared in view of the defense of the dissertation thesis for the degree of Doctor of Education and Science in the professional field 3.6. "Law" (Civil and Family Law) of Rosa Ilkova Sotirova, PhD student in the full-time form of study at the Department of Civil Law at the Faculty of Law and History of the South-West University of Law.

The procedure was initiated on the basis of the relevant texts of the Academic Staff Development Act of the Republic of Bulgaria (ASDA), the Regulations for the Implementation of the Academic Staff Development Act of the Republic of Bulgaria (ASDA) and the Internal Rules for the Development of the Academic Staff of the Neofit Rilski University of Science and Higher Education, as well as according to the decision of the FS of the Faculty of Law and History (Minutes No. 12/12.12.2024).

The procedure is carried out under the terms of par. 40 of the Transitional and Final Provisions to the Law on Amendment and Supplementation of the Law on Regional Development (SG 30/2018) and has been correctly observed.

I. Information about the dissertant

Roza Ilkova Sotirova completed her higher legal education at St. Kliment Ohridski University in Sofia. She has worked as a legal adviser and is currently a freelance lawyer. Doctoral student Sotirova has publications in various legal publications on the topic of her dissertation.

For the purpose of this opinion, the dissertation will be analysed first of all.

Doctoral candidate Roza Sotirova meets the minimum national requirements for obtaining the educational and scientific degree of Doctor, which is evident from the attached reference.

II. General Characteristics of the Presented Dissertation

The submitted dissertation has a total length of 183 (one hundred eighty-three) pages. There are 352 (three hundred and fifty-two) footnotes. The bibliography includes 164 titles, 124 in Bulgarian and 40 in foreign languages. A declaration of originality is attached. The dissertation is organized into an Introduction; three Chapters and a Conclusion, and contains scientific contributions and a list of references used. The exposition in each chapter is structured

in paragraphs, and the latter in paragraphs and sub-paragraphs. The abstract reflects the main scientific and applied contributions.

The relevance of the study is based on the insufficient knowledge of the provisions of international law on the contract for the international sale of goods, which causes difficulties in the performance of the obligations of the parties to the contract for the international sale of goods, as well as the lack of sources in the Bulgarian legal literature on the UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods.

The dissertation is a detailed analysis of the specifics regarding the conclusion and performance of the contract for the international sale of goods. The subject of the research in the submitted dissertation is clearly outlined by the dissertator already in the introduction. The research itself is thorough and distinguished by the richness of the hypotheses considered. The thesis as a whole is well organised in terms of structure and the individual parts are relatively well balanced, the language is clear and readable.

Chapter One examines the legal nature of the contract for the international sale of goods. The differences in the commercial sale according to the Bulgarian legislation and the international commercial sale are examined. The basis of the difference is the fact that in the commercial sale regulated in the Obligations and Contracts Act the parties are Bulgarian civil law subjects, while in the international commercial sale the parties (counterparties) to the contract are at least two, and in some cases more, from different countries, which leads to the need for the goods to cross the borders of different countries and the resulting consequences. There is also a difference in the method of payment and the currency used for payment.

A comparison is made between the contract for the commercial sale of goods and the consumer contract.

The obligations of the parties under the law on protection against discrimination are set out.

Next, an example of the content of the contract is given, as well as a specification of certain elements of the contract which should be spelled out in detail to protect the interests of the parties. Such as the obligations of each party with respect to the delivery and transportation of the goods.

Chapter Two is devoted to the conclusion of the contract for the international sale of goods - legal nature, national and international legal framework. It focuses on each of the elements of the factual composition of the contract - subject matter and price. The essence of the conclusion of the contract and the principles of its conclusion are examined. Attention is drawn to the legal nature of pre-contractual relations. A definition is given according to the Bulgarian legislation, regulated in the Commercial Law, according to which pre-contractual relations precede the conclusion of the contract, in which the parties carrying out international trade exchange information to be implemented at the conclusion of the contract. The stages of the conclusion of the contract are examined: offer (offer) and acceptance (acceptance), as well as the need for good faith in the conclusion of the contract.

A *de lege ferenda* proposal is made as regards the setting of time limits for the acceptance of offers, taking into account the rapidly changing world and high technology, which in turn require dynamics in commercial relations.

In the summary of chapter two of the dissertation, the main elements of the contract for the international sale of goods - subject matter and price - are outlined.

Chapter Three deals with the legal regulation of the performance of the contract. Paragraph one analyses the nature of the performance of the contract in terms of the seller's

main obligations to perform the contract, the delivery of the goods and other additional obligations. Emphasis is placed on the delivery of goods.

The final part essentially summarises the author's main conclusions and theses. It is also a systematization of the scientific and applied results (conclusions).

III. Positive characteristics of the presented work

1. The choice of the topic is successful primarily because of the wide use and importance of the issues in relation to the international sale of goods. It should be borne in mind that the problems of the application of the regulations are not always entirely detailed and may even include controversial or at least obscure points.

2. The thesis reveals the dissertator's knowledge of the subject matter of civil law, as well as of tangential topics in the field of civil law in general - for example, contract law.

3. The dissertation has thoroughly and in detail studied all aspects of this legal institution.

4. Overall, the work is well structured and balanced (with some exceptions), a wide range of issues are covered, and the exposition is coherent and logical.

5. The dissertation work reveals a number of scientific and scientifically applied results that can be defined as contributions to the development of legal science in our country.

IV. Critical comments and recommendations

The following critical remarks and recommendations can be made to the thesis, which do not affect the entirely positive impression of the thesis.

4.1. Critical remarks

As critical remarks I can add the lack of cited case law - judgments from Bulgarian courts related to the international sale of goods and also judgments rendered by foreign courts.

4.2 Recommendations

My recommendation to the PhD student is to continue researching the problem discussed in the thesis due to its theoretical and practical significance.

V. CONCLUSION

In view of the foregoing, the conclusion is that the presented dissertation meets the requirements of the Academic Staff Development Act in the Republic of Bulgaria, the Regulations for the Implementation of this Act and the special requirements of the Internal Rules for the Development of the Academic Staff of the South-West University Neofit Rilski.

The dissertation contains scientific results which represent an original contribution to legal science. I express my categorical assessment that the dissertation thesis entitled "Conclusion and Execution of the Contract for International Sale of Goods" submitted for defence before the scientific jury fully meets the requirements of Article 6, paragraph 3 of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria and Article 27, paragraph 2 of the Regulations for the Implementation of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria, therefore I confidently propose to award the degree of Doctor of Laws in the professional field 3.6 Law (Civil and Family Law).

11.02.2025, Bourgas

Opinion Originated:.....
Assoc. Prof. Dr. Emine Ilyaz